

HABILITATS COMUNICATIVES

Llegir: Funcions de la lectura

Llegir és una de les activitats més freqüents a l'aula. De les decisions que ha de prendre un docent quan se seleccionen textos i s'introdueixen en les activitats d'aula, una de les més rellevants és quina funció educativa tindrà el text que farà llegir als seus alumnes.

Els textos que es fan llegir a les àrees no lingüístiques poden tenir funcions diverses; una de les més destacades és l'obtenció d'informació elaborada per experts o facilitada per fonts de documentació (informació nova, complementària de la que ja es tenia o puntual i concreta, per aclarir un dubte o ampliar el que en sabem). Però cal considerar-ne d'altres, igualment relacionades amb el procés de reflexió i de construcció de coneixement:

- Com a material de base per aprendre alguna destresa, com ara fer un resum o practicar una estratègia de comprensió.
- Com a suport per ampliar el repertori lèxic en general i el vocabulari acadèmic de la nostra matèria en particular.
- Com a punt de partida per discutir amb els companys i amb el docent des de diferents posicions i opinions.

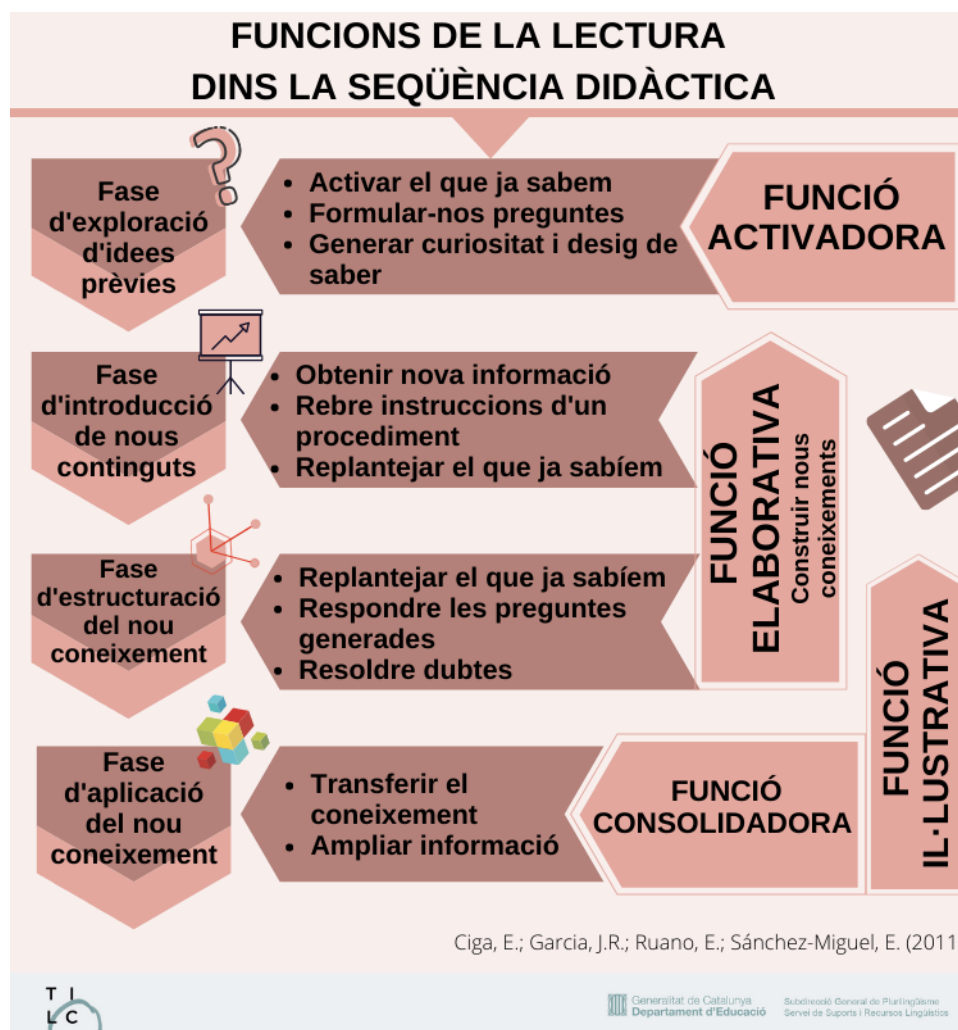
A més, quan fem llegir als alumnes pretenem anar més enllà i aprofitar la lectura com a font d'enriquiment individual i grupal:

- Per estimular la curiositat intel·lectual: obrir interrogants, generar interès per explorar nous camps.
- Per posar en qüestió les idees pròpies, revisar i reorganitzar els coneixements sobre un tema, invalidar prejudicis i coneixements erronis.
- Per prendre consciència, definir postures i desenvolupar actituds davant determinats fets socials.
- Per proposar, quan es tracta de textos literaris, lectures que ajudin l'alumnat a desenvolupar la sensibilitat estètica i la valoració i interpretació personal i estimulin l'expressió creativa.

Funcions de la lectura al llarg de la seqüència didàctica

Atenent a la funció que el docent prioritza quant a la lectura dels textos, s'endeguen un seguit de processos que cal conduir i acompanyar. Caldrà, per

tant, dissenyar de manera adequada les tasques que presenta a l'alumnat i les interaccions que es produiran en funció de si la lectura és col·lectiva o individual.

Font: Sánchez Miguel, E. *et al.* (2011).

S'estableixen principalment quatre funcions al llarg de la seqüència didàctica:

- Activadora: quan la funció de la lectura és introductòria i serveix per recordar i activar coneixements previs relacionats amb els continguts que s'han d'abordar, o motivar i generar interès quant al que es presentarà. En aquest cas, els coneixements elaborats no són nuclears de la unitat, però sí necessaris per continuar construint coneixement.
- Elaborativa: quan l'objectiu principal és introduir continguts nous per construir coneixement. En el procés que s'endega s'accedeix a nova informació, s'apliquen procediments i es replantegen els coneixements previs. Aquesta funció es relaciona directament amb els continguts que cal aprendre.

2

- c) Consolidadora: quan les principals funcions són consolidar i assolir coneixements, desenvolupats en activitats anteriors. Es produeixen processos relacionats amb donar resposta a preguntes formulades, resoldre dubtes i reformular els coneixements previs.
- d) Il·lustradora: quan es tracta de llegir un text que il·lustra i exemplifica continguts prèviament exposats. S'impulsen processos que porten a ampliar informació relacionada amb els continguts clau treballats i a transferir els coneixements a altres contextos.

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

Us convidem a llegir aquests títols de referència per ampliar la informació:

- DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ (2013). [La lectura en un centre educatiu](#). [consulta: 19/1/2023]
- JORBA, J. (coord.) (1998). *Parlar i escriure per aprendre. Ús de la llengua en situació d'ensenyament-aprenentatge des de les àrees curriculars*. Bellaterra: ICE de la UAB.
- SÁNCHEZ MIGUEL, E. *et al.* (2011). "[Un protocolo para observar cómo los profesores ayudan a sus alumnos cuando leen textos en el aula](#)". A: *Psicología Educativa*, 2. Madrid. [consulta: 19/1/2023]